Enw'r Ysgol: Y Gelli **Cyfeiriad: Ffordd Bethel, Caernarfon , Gwynedd LL55 2DU**

Addysg Grefyddol

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?

- Seilir yr hunan arfarniad ar arsylwadau gwersi, arfarniadau o waith disgyblion, asesiadau athrawon a chyfweliadau â disgyblion.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol) a chynnwys arfarniad o asesiadau athrawon ac/neu ganlyniadau arholiad.

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 1 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol; Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009).

Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu

- Mae safonau llawer o ddisgyblion ar draws yr ysgol mewn Addysg Grefyddol yn dda .
- Mae arferion craffu ar lyfrau yn dangos bod llawer o ddisgybl yn elwa o ystod eang o brofiadau Addysg Grefyddol a bod y profiadau hyn yn cyfrannu at gyfoethogi a dyfnhau dealltwriaeth y disgyblion hynny yn llwyddiannus.
- Mae adroddiad Estyn 2017 yn nodi bod safonau lles , emosiynol, moesol ac ysbrydol y disgyblion yn dda. Mae enghreifftiau o waith addysg grefyddol yr ysgol yn dangos bod traws doriad effeithiol o weithgareddau llythrennedd trawsgwricwlaidd yn cael eu cyflwyno i'r disgyblion sy'n cydblethu'n effeithiol gyda gofynion Y maes Llafur Cytûn Lleol.
- Mae adroddiad Estyn 2017 yn nodi bod y rhan fwyaf o ddisgyblion yr ysgol yn datblygu'n unigolion moesol a gwybodus.
- Mae gan y rhan fwyaf o ddisgyblion agweddau cadarnhaol a dealltwriaeth gymwys o bwysigrwydd dathlu a pharchu diwylliannau gwahanol ac ymwybyddiaeth gadarn o bwysigrwydd gwrthsefyll hiliaeth.

Safonau medrau llythrennedd, rhifedd, TGCh a meddwl

- **Mae safonau y rhan fwyaf o ddisgyblion yn eu medrau yn dda.**
- **Mae medrau llythrennedd y rhan fwyaf o ddisgyblion ar drws yr ysgol yn datblygu'n dda drwy gyfrwng gweithgareddau Addysg Grefyddol.**
- **Mae medrau TGCh y rhan fwyaf o ddisgyblion yn datblygu'n dda iawn ar drws yr ysgol. Fodd bynnag , cyfyng ar hyn o bryd yw eu profiadau mewn cyd-destun Addysg Grefyddol.**
- **Mae medrau meddwl y rhanfwyaf o ddisgyblion yn datblygu'n effeithiol iawn ar draws yr ysgol.**

Materion i gael sylw

- Sicrhau bod medrau rhifedd yn cael eu datblygu mewn cyd-destynau amrywiol ar draws yr ysgol gan gynnwys Addysg Grefyddol.
- Parhau i sicrhau bod ffocws ar Addysg Grefyddol ar draws yr ysgol.

Rhagorol		**Da**	✓	**Digonol**		**Anfoddhaol**	

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

- Dylai hunan arfarniad ystyried y dangosyddion canlynol: yr amser a roddir i'r pwnc, gwybodaeth bynciol, arbenigedd a datblygiad proffesiynol yr athrawon, addasrwydd y rhaglen astudio ac amrediad yr adnoddau dysgu a ddefnyddir.
- Mae arfarniad o arsylwadau gwersi a gwaith disgyblion yn caniatáu i benaethiaid a phenaethiaid adran i ddod i farn am ansawdd yr addysgu mewn gwersi Addysg Grefyddol o fewn yr ysgol, a'r graddau y mae disgyblion yn cael eu cymell a'u hannog i gyrraedd safonau uchel.
- Dylai ysgolion cynradd gyfeirio at y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' ar gyfer dysgwyr y Cyfnod Sylfaen yn ogystal ag Addysg Grefyddol yn CA2.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol).

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adrannau 2.1 ac 2.2 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol, Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009.

Yr addysgu mewn addysg grefyddol: cynllunio ac amrediad o strategaethau

- Mae darpariaeth yr ysgol ar gyfer cynllunio, hyrwyddo a datblygu dealltwriaeth o agweddau Addysg Grefyddol yn dda. Mae amser yn cael ei neilltuo'n wythnosol o fewn pob dosbarth ar draws yr ysgol i gyflwyno agweddau penodol o Addysg Grefyddol i'r disgyblion sy'n briodol i oedran a gallu.
- Mae cynlluniau tymor canolig manwl wedi eu paratoi ar drws yr ysgol sy'n briodol i oedran a gallu.
- Mae gwersi Addysg Grefyddol wedi eu hamserlennu ar draws yr ystod oedrannau ac mae gan bron bob un o'r disgyblion ddealltwriaeth cyson dda o Gristnogaeth a chrefyddau eraill.
- Mae gan y rhan fwyaf o'r disgyblion ddealltwriaeth dda o grefyddau eraill ac o ddiwylliannau eraill yn y byd.
- Mae bron pob un o ddisgyblion yr ysgol yn gwerthfawrogi eu rôl a'u cyfrifoldeb fel dinasyddion byd eang ac yn deall pwysigrwydd mentrau a gwaith elusennau megis Ambiwlans Awyr/ Children in Need a'r effaith maent yn gael ar

fywydau eraill.

- Mae'r Cyngor Ysgol yn cyfrannu at weithgarwch dyddiol yr ysgol ac yn chwarae rhan blaenllaw yn pennu blaenoriaethau y cynlluniau a gogwydd gwaith elusennol yr ysgol e.e. Bocsys Nadoligaidd a Bocsys i Syria.
- Mae Addysg Grefyddol yn greiddiol i gynlluniau'r ysgol ac yn cael ei amserlennu ar draws yr ystod yn wythnosol.

Darpariaeth ar gyfer y medrau: llythrennedd, rhifedd, TGCh a meddwl

- Mae darpariaeth ar gyfer y medrau yn dda yn yr ysgol. Mae cyfleoedd cyson yn cael eu cynllunio i ddatblygu medrau llythrennedd , rhifedd TGCh a meddwl yn disgyblion ar draws yr ysgol.

Materion i gael sylw

- Datblygu ymhellach rôl a llais y disgybl o fewn yr ysgol .
- Datblygu gweithgareddau Y Byd Gwyrdd / Cyngor Ysgol ayyb
- Mapio cyfleoedd yn fwy bwriadus a thrawsgwricwlaidd ar draws yr ysgol.
- Parhau i gynllunio'n fwriadaus ar gyfer gwella'r ddarpariaeth yn barhaus er mwyn rhoi sylw dyledus i'r medrau.

Rhagorol		Da		Digonol	✓	Anfoddhaol	

Addoli ar y Cyd

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?

Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio â'r gofynion statudol?	✓ Ydy	Nac ydy

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 2.3.1, 'Arweiniad atodol ar arolygu Addoli ar y Cyd mewn ysgolion anenwadol' (ESTYN, Medi 2010) , 'Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd' (Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 10/94), Canllawiau ynglŷn ag Addoli ar y Cyd (Cymdeithas CYSAGau Cymru, Mehefin 2012).

Nodweddion da mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

- Mae trefniadau yr ysgol ar gyfer addoli ar y cyd yn dda ac yn cydymffurfio'n llwyr gyda canllawiau a gofynion statudol.
- Mae ymatebion ac ymddygiad bron pob un o'r disgyblion i'w canmol yn ystod y cyfarfodydd ac mae'n fodd o ddatblygu ymdeimlad o berthyn a chyd-berchnogaeth yn yr ysgol.
- Mae polisi cyd-addoli yr ysgol yn weithredol ac yn wybyddus i holl gymuned yr ysgol.
- Mae nodweddion canolog cyd-addoli yn cael eu cynnwys ymhob addoliad ac wedi cael effaith gadarnhaol ar naws y cyfnodau hyn yn yr ysgol yn y ddau gyfnod allweddol.
- Mae gwasanaethau Agor y Llyfr yn cael eu cynnal yn rheolaidd iawn yn dilyn sefydlu cyswllt efo Cymdeithas Capeli Caernarfon. Mae'r gwasanaethau hyn yn rhoi cyfle gwerthfawr iawn i holl ddisgyblion yr ysgol ddod ynghyd i fod yn rhan o berfformiad o stori Feibliadd gan aelodau o'r gymdeithas. Mae'r gwasanaethau yn datblygu ymdeimlad o barch at eraill yn ogystal a pharch at stori Feibliadd. Mae adwaith y rhan fwyaf o ddisgyblion yn dda iawn yn ystod y cyfnodau hyn gyda llawer yn myndgi mwynhad o'r perfformiadau.
- Mae cyfranogiad y disgyblion yn rhan annatod o gyd-addoliad yr ysgol. Mae llais y plentyn yn cael man blaenllaw yn y cyd-addoli gyda nifer o esiamplau o blant yn mynd ati i gyd-lunio eu gwasanaeth ddosbarth. Mae presenoldeb y rhieni yn y gwasanaethau a cyflwyniadau hyn yn drefn sydd wedi gwreiddio'n arferiad naturiol yn yr ysgol.
- Mae Gwasanaeth Diolchgarwch a Pasg blynyddol yr ysgol sy'n cael ei gynnal yn yr ysgol .
- Mae gwasanaethau dosbarth sy'n rhan greiddiol o wasanaeth gwobrwyo wythnosol yr ysgol wedi sicrhau a meithrin cyswllt agos gyda cymuned y rhieni ac yn fodd o'u gwneud yn mwybodol o ddoniau a gweithredoedd dyddiol yr ysgol. Mae'r cyswllt yma wedi cyfrannu at ethos gartrefol yr ysgol ble chwaraeir gwerthoedd Cristnogol megis caredigrwydd, maddeuant a goddefgarwch ran blaenllaw. Mae wedi llwyddo i dynnu cymdeithas ehangach yr ysgol i mewn i werthfawrogi llwyddiannau plant gan ychwanegu at greu awyrgylch werthfawrogol o'n gilydd a'r bartneriaeth sy'n bodoli rhwng yr ysgol a'r cartref.
- Strwythur bendant yr amserlen cyd-addoli wedi arwain at ddatblygu yr ymdeimlad bod y gwasanaeth yn gyfnod arbennig o ymdawelu a myfyrio.

Materion i gael sylw mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

- **Parhau i sicrhau bod cyfnodau cyd-addoli pendant yn yr ysgol.**
- **Sicrhau bod aelodau staff amrywiol yn cymryd cyfrifoldeb dros yr addoliad.**
- **Cyd-addoli adrannol yn cael ei gyflwyno 2018-19.**
- **Llais disgyblion yn fwy amlwg o fewn cyd-addoli.**

Rhagorol		Da	✓	Digonol		Anfoddhaol	

Llofnod: *Alison Halliday* (Pennaeth)

Dyddiad: 11.1.18